

Undersøgelse af ledelsesmæssige skøn, der afspejler forventninger til klimalovgivning

1. Svarer-udvalget

Ekspertgruppen for en grøn skattereform (Svarer-udvalget) fremlagde den 21. februar 2024 sin endelige rapport. Den har særligt fokus på landbrugets og skovbrugets ikke-energirelaterede udledninger.

Rapporten indeholder tre forslag til modeller for afgift på landbrugets biologiske processer. Model 1 med en CO₂e-afgift på 750 kr. pr. ton CO₂e i 2030, model 2 med en effektiv sats på 375 kr. pr. ton CO₂e i 2030 og model 3 med en effektiv afgiftssats på 125 kr. pr. ton CO₂e i 2030 på husdyr.

Den grønne trepart drøfter ekspertgruppens anbefalinger frem til juni 2024, hvorefter Folketinget vil beslutte lovgivningen på området.

2. De største institutters ledelsesmæssige skøn

Finanstilsynet har undersøgt, hvordan de største institutter ved opgørelsen af nedskrivninger på deres udlån mv. til landbrug har taget højde for ekspertgruppens anbefalinger.

Undersøgelsen viser, at disse institutter har taget højde for anbefalingerne ved nedskrivninger i form af ledelsesmæssige skøn på op til 1,5 pct. af deres udlån til landbrug. Hertil kommer deres øvrige ledelsesmæssige skøn for landbrugskunder.

Institutterne har for hver af de foreslåede modeller regnet på, hvor stor ændring i det forventede tab, og dermed i nedskrivningsbehovet, gennemførelse af modellen vil føre til. De har desuden skønnet over sandsynligheden for gennemførelse af hver af de tre modeller. Den samlede ændring i nedskrivningsbehovet fremkommer som summen af de tre ændringer i forventet tab ganget med den tilhørende sandsynlighed.

Denne sandsynlighedsvægtning skal forstås sådan, at institutterne ikke forventer, at én af modellerne bliver gennemført, men derimod at flere modeller i kombination bliver justeret. Institutternes beregninger kan også tage højde for, at landbruget kan blive påvirket af anden regulering, f.eks. af udledningen af kvælstof og fosfor i vandområder.

Øgede nedskrivninger kan komme fra kunder, som bliver nødlidende pga. ændret klimalovgivning. De kan dog også komme fra kunder, der ikke efter klimalovgivningen bliver nødlidende, men hvis økonomiske situation dog bliver forringet i en grad, der medfører et større forventet tab. Endelig kan de komme fra nødlidende kunder, hvis aktiver falder yderligere i værdi.

Penge- og realkreditinstitutter har mulighed for at få adgang til omfattende data om deres landbrugskunders udledning. Data er baseret på kundernes ejede, forpagtede og bortforpagtede marker, jordboniteten, årets dyrkede marker og braklægning, gødningsforbrug, antallet af forskellige typer dyr, stalde og gyllesystemer. Institutterne kan opgøre en kundes situation, i tilfælde af at hver af de tre modeller gennemføres, ved at kombinere oplysninger om udledningen med oplysninger om kundens økonomiske situation før klimalovgivning og oplysninger fra ekspertgruppens rapport om modellernes effekter på bl.a. indtjening, jordpriser og konkurstrussel.

Brug af konkrete data for den enkelte landmand giver det mest præcise billede og dermed også det bedste grundlag for dialogen med kunden. Alternativt kan instituttet for nogle data bruge gennemsnitstal. Det forudsætter, at det er et gennemsnit, der svarer til instituttets landbrugskunder. Brugen af gennemsnitstal for udledninger forudsætter også, at instituttet er opmærksomt på eventuelle fejl og usikkerheder ved kategoriseringen af landbrugene som hhv. planteavl, svineproduktion, mælkeproduktion osv. Koncentrationer mod udledningstunge landbrug forøger naturligvis nedskrivningsbehovet.

Institutternes ledelsesmæssige skøn, der afspejler forventninger til mulig klimalovgivning, skal ses i sammenhæng med deres øvrige ledelsesmæssige skøn for landbrugskunder. Disse tager højde for andre mulige negative udviklinger, der kan ramme landbruget, som f.eks. svinepest, for meget eller for lidt regn og stigende renter.

Finanstilsynet vurderer, at de største institutter på nuværende tidspunkt har relevante ledelsesmæssige skøn for landbrugskunder på baggrund af deres forventninger til kommende klimalovgivning.